

ALBINA

REVISTA POPULARA

Apare în fiecare Duminică

COMITETUL DE REDACȚIE:

ION KALINDERU

P. Gârboviceanu	▲	P. Dulfu
G. Cosbuc	↓	V. S. Moga
G-I.P.V. Năsturel	↓	N. Nicolaescu
Gh. Adamescu	↓	Gr. Teodossiu
I. Otescu	↓	C. C. Pop.-Tașcă.

Al. Gruber
BUC.

Noua Parfumerie și Droguerie Medicinală

TOMA BRĂTULESCU

București, calea Griviței No. 145 (lângă Gara de Nord). București.

Oferă onor. sale clientele parfumuri din cele mai renumite fabrici franceze, ruse, germane și engleze; pudre de orez, depilatoare și saponi alesi, brillantine, superbe colorante pentru păr, diferite loțiuni, apă de colonie, de lavande, de verveine și portugal, etc., ape și pomezi de quinquina parfumate, Capilarine, col-cream de la princesse și comestice igienice, pieptini fini, Odol, perii, paste pentru dinți, termometre pentru baie și diferite feluri de bureți, glicerină, vasilină, lanolină și tot felul de articole pentru toalete.

Articole pentru menajiu, ca: ceaiuri, cafea și cacao în sămânță și pulbere, făină lactată Nestlé, culori vegetale, arome și esențe pentru liqueruri și limonade, romuri și cognacuri, esențe pentru conserve alimentare, Sifoane cu cari se prepară ape gazoase, alcool și sistematice mașine pentru spirit denaturat, ape minerale și diferite săruri pentru băi, cum și prafuri «Zackerlin», carboral, borax, acid boric, naftalină ieftină, bicarbonat de sodiu, salol și chinine, etc. Aniline și culori, aparate, accesorii și gata soluțiuni, băi, pentru fotografie. Uleiuri și grăsimi minerale, parafină, benzină și vasilină americană, terebentine, pensule, lacuri și culori pentru pictură, vopsele, ceară și sârmă pentru parchete, etc.

Diferite ierburi alesi, rădăcini, scoarțe, frunze, flori și semințe pentru ceaiuri în și muștaruri, precum și felurite uleiuri vegetale și animale, ca : unt de cocos, de in, de ricin și migdale și curat ulei din ficat de morun pentru cura de iarnă, etc.

Multe specialități farmaceutice române, franceze și germane, precum: bugiile, balsamuri pentru viață, capsule, cataplasme, coaltare, crayoane, ceaiuri, drageie, elixire, emulsiuni uleioase, emplastre, glicerofosfate, globule, granule, injecțiuni, ovule, paste, pastile, perle, pilule, prafuri, săruri, supositorii, soluțiuni, siropuri și vinuri medicamentoase care, prin rolul ce îndeplinesc unele de a fi atiseptice și desinfectante iar altele nutritive și întăritoare, sunt preparate cu scopul de a fi întrebuințate la vindecarea suferințelor cărora să le redea sănătatea, forța și energia și de a le fi reconstituante ale sistemului nervos îndepărtându-le cu totul anemia și slăbiciunea generală.

Bogat asortiment de cauciucurile și pansamente cum instrumente și accesorii de resortul Farmaciei, Obstetricii și Chirurgiei, Opticii și Dentisticii, ca : vată și tifon, guthapercha și mușamale impermeabile, tuburi de cauciuc, canule, injectoare și sistematice irigatoare pentru Moașe și Leuze, pompe trage-lapte și biberone, ploști și lighiane de porțelan, specule, ață de mătase și ace, siringi, sonde, aparate inhalatoare, bandage și cercuri herniare, corsete elastice pentru doamne și ciorapi pentru varice, tuburi stomachale, pulversitoare și vaporisatoare, preservative, suspensoare, termometre maxime cum și alte utensile și accesorii de sticlă, aluminiu, platină, faianță și porțelan, ochelari, foarfeci și clești, etc.

La cerere, expediază în orice parte a Țării, contra ramburs, prompt și cu prețurile cele mai ieftine, ori și ce fel de mărfuri din această branșă.

Albina

Revistă Enciclopedică Populară

Abonamentul în țară pe an Lei 5 | Abonamentul în străin. pe an lei 8
 „ „ „ 6 luni „ 3 | Un număr. 15 bani
 Pentru anunțuri 1 leu linia. Mica publicitate, 5 bani cuvântul.
 Manuscrisurile nepublicate se ard.

SUMARUL :

Sp. C. Haret, Raport către M. S. Regele în privința purtării preoților și învățătorilor în timpul răscoalelor. — *Gh. A.*, Moartea lui B. P. Hasdeu. — *Sofia Nadejde*, Hanii de ham (Nuvelă). — *Irimia Popescu*, Relele urmări ale neadăptului calului. — *S. Onose*, Din obiceiurile Românilor din Moldova : Hramuri. — *M. I. Popescu-Ricman*, Ilincuța (Baladă populară). — *V. S. Moga*, Cronica agricolă, economică și comercială : Starea generală a câmpului ; Târgurile noastre ; Târgurile streine. — Bolnavi viteji. — Din «Monitorul Oficial». — Cronica săptămânii. — Informațiuni. — Mulțumiri.
Păreri și propuneri : *Dr. Negrescu*, Zaharul și alcoolul.
Felurimi : Un pod lung. — Accidentele de călătorie.
Pagina glumeață : Una de a lui Păcală. — Băiat model. — La birt. — De-ale copiilor. — Băiatul cămătarului. — Ceasornic eștin.
Ilustrațiuni : B. P. Hasdeu ; — Casa lui Hasdeu la Cămpina.

Raportul d-lui *Sp. C. Haret*, ministrul instrucțiunii și cultelor
 către M. S. Regele în privința purtării preoților și învățătorilor
 în timpul răscoalelor.

Sire,

În urma încercării celei grele, prin care a trecut țara noastră la primăvara trecută, este de datoria conducătorilor ei a se reculege și a trage din cele întâmplate învățăturile cuvenite, în vederea împlinirii datoriilor lor.

Dureroasele evenimente din Martie au fost o surprindere pentru mulți ; nu însă pentru aceia cari nu sunt deprinși a judeca stările de lucruri numai după aparențele exterioare și fără a intra în adâncul lor.

Superficialitatea unora, și poate vederile nu destul de obiective ale altora, au făcut a se acredita multe idei greșite în privința cauzelor cari au produs răscoalele țărănești. Cu timpul vor dispărea toate în fața evidenței faptelor. Dar este una care trebuie stărpită fără întârziere pentru că alminteri ea poate fi o piedică serioasă în realizarea reformelor destinate a face imposibilă pe viitor întoarcerea unor evenimente ca cele de acum patru luni. Aceasta este învinovățirea ce s'a adus preoților și învățătorilor sătești, de a fi fost ei instigatorii și propagatorii răscoalelor.

Acuzația aceasta eră gravă și, dacă s'ar fi dovedit întemeiată,

ea ar fi însemnat ruina iremediabilă a speranțelor pe cari oamenii prevăzători le puneau pe acești factori sociali, pentru a aduce cu încetul prefacerea în bine a stării de lucruri dela țară.

Datoria de a limpezi lucrul acesta reveniă, în prima linie, ministerului instrucțiunii publice și al cultelor. De aceea, timp de patru luni am cercetat în toate amănuntele rolul pe care învățătorii și preoții l-au avut față de răscoalele țărănești, și am udunat cu răbdare toate informațiunile ce am putut culege. În timpul acesta, patimile s'au mai potolit, vederile oamenilor s'au mai clarificat, dovezile s'au acumulat, mulți din cei acuzați au avut chiar timpul de a trece în fața justiției. Cred dar că sunt elemente destule pentru a se formă o convingere bine întemeiată, și această convingere, întru cât mă privește, este în mod hotărîtor în favoarea preoților și învățătorilor. Mă voiu sili să documentez cele ce afirm, pentru ca să pot aduce în sufletul Majestății Voastre încrederea deplină pe care o am eu, că în opera de regenerare și întărire a neamului românesc, la care Majestatea Voastră prezidează cu atâta înțelepciune și cu atâta norocire de patruzeci și unu de ani, ea se poate sprijini cu încredere pe spiritul de ordine, pe respectul legii și pe devotamentul pentru binele public al corpului didactic rural și al preoțimii dela sate.

Pentru a se judecă cu toată dreptatea influența pe care acești modești lucrători o exercită asupra mersului țărănimii este necesar să se considere mai întâiu locul pe care l-au avut ei până acum, în preocupările aceloră cari aveau conducerea trebilor țării, și din cari unii îi critică astăzi cu atâta asprime. Nu trebuie uitat că până acum cinsprezece ani se hirotoneau preoți tineri, cari nu aveau patru clase de seminar și se numiau învățători cei cari nu aveau decât patru clase primare. De atunci a început a se cere unora seminarul complet, celorlalți școala normală. Dar educația ce li se da în aceste institute eră mai mult aceea a unor fii de rentier, decât a unor tineri chemați a se luptă zilnic cu nevoile celui mai greu apostolat. Odată trimiși la țară, nimeni nu s'a mai ocupat de ei. Uitați și oropsiți, lipsiți de localuri, de concursul tuturor, în luptă cu reaua voință și cu lipsa de cultură a sătenilor, izolați de orice mișcare intelectuală, ei erau condamnați să vegezeze, urmăriți toată viața lor de amintirea anilor când în școală li se deschisese ochii și inima, spre o viață inteligentă, și de părerea de rău pentru realitatea prezentă. Intr'o așa stare sufletească, nu ar fi fost de loc de mirare, dacă i-am fi văzut cedând îndemnurilor rele și devenind elemente de neliniște și dezordine. Să nu uităm că fenomenul acesta se petrece chiar azi în alte țări, unde o bună parte din cauzele dela noi lipsesc.

Și cu toate astea, în un șir destul de lung de ani, abia se pot număra câteva cazuri sporadice, bine constatate, de învățători și de preoți pe care să-i fi ademenit teoriile nesănătoase cari bântuiau pe aiurea. Aceia cari, pe baza acestor cazuri, s'au

grăbit să arunce discreditul asupra corpului întreg, poate s'ar fi scutit de această nedreptate, dacă ar fi considerat isbânda cu mult mai mare pe care în acelaș timp acea propagandă o avea la oraș, unde cu toate acestea și condițiile psihologice, și cele economice, erau cu mult mai bune decât la sate, și unde prin urmare asemenea propabandă ar fi trebuit să nu prindă rădăcină.

Sunt numai puțini ani, de când devenise evidentă preșeala cea mare ce se făcea de a se nosocoti rolul social al învățătorilor și al preoților și de a nu se avea nici o grijă de starea lor sufletească. Și a fost de ajuns un singur apel la patriotismul și abnegația lor pentruca numai în doi trei ani să se înjgebeze acea minunată activitate care a dat băncile populare, tovărășiile cooperative și care a deșteptat în sate un început de sănătoasă viață intelectuală, cum nu se mai văzuse până atunci. Aceasta a fost cel mai potrivit răspuns ce-l puteau da și unii și alții la invinuirile pe cari le aduceau acei cari, drept orice contribuție la buna stare a sătenilor, se mulțumiau cu generalizări ușoare.

Nu este nici o îndoială că, dacă activitatea aceasta ar fi continuat a se dezvoltă în liniște și bine îndrumată un timp mai îndelungat, ea ar fi contribuit în mod puternic pentru a modifica în bine starea lucrurilor și poate pentru a înlătură chiar cu totul unele din cele mai însemnate din cauzele cari au adus turburările de astă primăvară.

Din nenorocire, nu a fost așa ! Turburările au izbucnit cu o furie al cărei caracter de sălbăticie și neintelligență ar fi putut numai decât să arate cât de străine erau ele de mișcarea cu un caracter filantropic așa de accentuat, în capul căreia se aflau învățătorii și preoții.

Cu toate acestea, când veni vorba a se găsi instigatorii, cei cari fură mai mult designați ca atari, fură tocmai învățătorii și preoții, și nu lipsiră nici acei cari să denunțe întreaga lor corporație ca un pericol public, contra căruia trebuia să se ia măsuri extreme. Este ceva propriu timpurilor turburate, ca oamenii să-și piardă sângele rece și să vadă peste tot pericole închipuite. Dar cei cari au răspunderi, trebuie să știe a-și ține cumpătul în vorbe, ca și în fapte.

Chiar dacă cazurile de vinovăție ale învățătorilor și preoților ar fi fost numeroase și neîndoioase, încă eră lucru grav ca dela vina câtorva să se generalizeze acuzația pentru un întreg corp de funcționari, cari tocmai atunci se allau în una din perioadele cele mai rodnice și demne de laudă ale activității lor. Dar cercetarea făcută a dovedit că acele cazuri de vinovăție, departe de a fi numeroase și neîndoioase, sunt puține de tot. Cel mult dacă au fost în toată țara 9 preoți și 18 învățători, a căror vinovăție să fie încă în discuție ; și încă din acești din urmă cel mai culpabil este un suplinitor. Este oare rațional, este drept, ca pentru 27 de vinovați să se condamne un întreg corp de peste 11.000 membri ?

E adevărat însă că cei învinovațiți au fost mai mulți. În primul moment al turburărilor, un mare număr de învățători și de preoți au fost nrmăriți, arestați, dați în judecată. Unii din ei au avut să suferă neajunsuri mari, până ce să se lămurească lucrurile și să se cunoască adevărul. Dar atunci s'a văzut că în marea majoritate a cazurilor, învinovătirile ce li se aduseseră proveneau din neștiință, din reavoință, din invidie, din graba unora de a aruncă răspunderea asupra altora, pentru a scăpa ei înșiși de răspundere, și foarte adeseori din dorința de a se suprimă niște oameni cari începuseră a deveni o piedică serioasă pentru multe obiceiuri rele din trecut.

Astfel nu odată s'au văzut cămătari de ai satelor denunțând vindictei publice pe învățători și pe preoți cari, prin înfițare de bănci populare, puseseră un Irâu cametei. Nu odată s'au văzut speculanți de pământ, căutând să împiedice în acelaș chip constituirea unei obști de arendare. Ne aducem aminte că tot astfel în 1898, când cu agitațiile din câteva județe de lângă Dunăre, au fost denunțați ca vinovați câțiva învățători, cari începuseră prodaganda contra alcoolismului, și că denunțătorii lor fuseseră cârciumari.

Deși chiar din primul moment al turburărilor am bănuir care trebuie să fie adevărul în privința rolului preoților și învățătorilor în răscoale, am socotit că sarcina justiției eră dejă destul de grea și că trebuia lăsată ca în deplină liniște să lămurească ea singură lucrurile.

E adevărat că în felul acesta, suferințele celor implicați pe nedrept puteau să dureze ceva mai mult, până la deplina recunoaștere a nevinovăției lor ; dar în acelaș timp, această recunoaștere aveă să fie strălucită și scutită de orice bănuială. Și cine știe ? poate că încercarea aceasta va aveă și partea sa de folos, căci pe cei energici îi va oțeli și mai tare în lupta viitoare pentru ridicarea țărănimii și va da la oparte pe cei slabi, pe cari obstacolele îi sperie și-i descurajază.

Sarcina justiției nu este încă împlinită, căci nu toți cei acuzați au fost judecați. Dar din cât s'a făcut până acum, se știe dejă cu siguranță că învinurile aduse în primul moment învățătorilor și preoțimii au fost exagerate într'o măsură foarte mare, chiar dacă s'ar admite că toți cei cari mai sunt sub urmărire ar fi recunoscuți vinovați până în cele din urmă.

Dacă nu ar fi decât atâta și încă ar fi de ajuns pentru a se dovedi netemeinicia aserțiunilor acelor cari, nedepriși sau neputincioși de a pătrunde cauzele adevărate, adânci și depărtate ale evenimentelor, se mulțumesc cu explicații superficiale, chiar cu riscul de a aruncă pe nedrept discreditul asupra unor oameni care nu-l meritau.

Dar rolul învățătorilor și al preoților în tristele evenimente trecute nu poate fi judecat cu toată dreptatea, dacă ne mărginim numai a respinge învinuirile nedrepte cari li s'au adus. Ar fi o nedreptate încă și mai mare, pe care le-am face-o, dacă nu am

pune în evidență și acțiunea de potolire și de protecție a persoanelor și averilor pe care foarte mulți dintre ei au avut-o de multe ori cu pericolul vieții lor. Și aceasta dovedește și mai mult nedreptatea acelor cari, aruncându-le învinuiri pentru culpe care de multe ori eră ușor să se vadă că sunt închipuite, refuzau să recunoască meritul acelor cari în cele mai periculoase împrejurări nu au fugit să se ascundă, ci și-au pus în primejdie avutul și viața lor, pentru a proteja avutul și viața celor cari aveau să-i arate pe urmă ca părtași și provocatori ai sălbăticiilor petrecute,

Pentru a se judecă cu toată nepărtinirea acțiunea acestor oameni, trebuie să ne gândim și la furia sălbatică a răzvrătiților, cari pierduseră orice sentiment omenesc și cu cari nici nu se putea sta de vorbă, și la situațiunea celor cari, bănuți dintr'o parte și din alta, denunțați de unii ca instigatori și amenințați de alții cu foc și pieire, dacă li s'ar fi pus înainte, nu s'au sfiit cu toate acestea a se pune în calea devastatorilor și, fără alt mijloc de acțiune decât vorba și autoritatea lor personală, să scape de multe ori averea și viața celor amenințați, și să ferească regiuni întregi de focul răscoalelor. Asemenea fapte vor trebui ținute în seamă, spre cinstea veșnică a preoțimii și dăscălimii rurale, și se cuvine să ne întărească credința pe care am pus-o în ele în vederea reformei viitoare a stării sufletești și economice a țărânimii.

Pentru a sprijini cele spuse până aci, cu respect alături pe lângă acest referat o enumerare de faptele cari au ajuns până azi la cunoștința mea și cari se referă la acțiunea, bună sau rea a preoților și a învățătorilor în timpul răscoalelor. Fără îndoială că tabloul acesta va putea fi mult lărgit cu timpul; dar atât cât este, alcătuit cu toată imparțialitatea posibilă, el poate da o idee destul de justă despre lucruri.

Impresia pe care o va lăsa el va fi, sper, o impresie de liniște și de mulțumire sufletească. El va face să dispară din sufletul nostru imensa decepție pe care tindeau s'o facă să se nască aceia cari căutau să ne facă să pierdem încrederea în școală și în biserica noastră. El ne va arăta că tocmai ele au fost în prima linie printre acei cari au luptat pentru potolirea patimilor pentru protecția persoanelor și o proprietăților. Și convingerea aceasta ne va întări și ne va da puțința de a întreprinde mai cu curaj marea operă de reformă, promisă țării de către Majestatea Voastră.

În adevăr, greutatea cea mare a acestei opere nu stă la facearea legilor, ci în găsierea și —la nevoie— în creațiunea organelor cari să dea ființă legilor. Vina cea mare a trecutului stă în aceea, că a lăsat să se mărească prea mult distanța care separă satul de oraș, așa că glasul unuia nu se mai auzia dela celălalt. De aci a urmat că au rămas sterpe atâtea intenții bune, atâtea iubire pentru țărâtime, pe cari atâtea oameni de bine le-au presărat în o mulțime de legi. Căci ceea ce lipsia nu erau legile, ci organele chemate a le explica, a le populariza și a le aplica.

Astăzi lucrul acesta se înțelege mai bine și departe de a ne mulțumi numai cu primarul și cu jandarmul rural ne dăm seama că trebuie chemați în ajutor toți factorii cari, într'o măsură oarecare pot servi pentru a micșora distanța care separă orașul de sat, pentru a purta vorba de împăciuire și de înțelegere, pentru a face să pătrundă în mulțimea țărănimii priceperea dreaptă a lucrurilor, pentru a face din masa inertă de astăzi un element luminat și înțelegător și de datoriile, iar nu numai de drepturile lui.

Printre acești factori, în prima linie vine corpul dascălesc și cel preoțesc. Ar fi fost o nemăsurată pierdere, dacă aceste instrumente de acțiune de prima ordine ne-ar fi lipsit tocmai în momentul când aveam să se întreprindă opera cea mare. Dar nu va fi așa.

Sire,

Documentele și științele pe cari mă întemeiez, au fost reunite până în ziua de 31 Iulie trecut. De sigur că cu timpul vor eși la iveală fapte noi, cari vor completa pe cele expuse aci; atunci cu respect voiu supune din nou la cunoștința Majestății Voastre rezultatele noilor cercetări. Dar cercetarea pe care am făcut-o până acum, și al cărei rezultat îl supun Majestății Voastre prin referatul de față, a pus în evidență meritele multor învățători și preoți cu ocazia răscoalelor, precum și vinovăția altora. Pentru aceștia din urmă, justiția își va face datoria și va pedepsi pe cei ce se vor găsi că merită; ar fi chiar de dorit ca pedeapsa lor să fie mai aspră, pentru că vina lor este mai mare, dacă ținem seamă de caracterul înalt al misiunii lor sociale.

Dar pe cei merițoși numai Majestatea Voastră are puterea de a-i răsplăti, și este bine și drept ca, alături cu reprimarea vinovăției, să se pună răsplătirea meritului.

De aceea cu respect supun semnăturii Majestății Voastre alăturatele proiecte de decrete, prin cari se conferă medaliile «Răsplata muncii pentru școală» și «Răsplata muncii pentru biserică», acelor învățători și preoți, cari în Martie trecut și-au făcut cu vrednicie datoria lor. Mulți dintr'înșii și-au făcut această datorie cu pericolul vieții lor, într'un timp când numai faptul de a rămâneă cineva în mijlocul răsculaților și de a se încerca să-i facă să înțeleagă de cuvânt, eră de-jă un act de mare curaj. Înaltul semn de bunăvoință al Majestății Voastre va redă întregului corp al preoțimii și dascălimii rurale tot curajul și energia de care are nevoie, și-l va arăta drept ceea ce în adevăr este în marea lui majoritate; harnic, modest, devotat și priceput muncitor pentru luminarea și îndreptarea spre bine a țărănimii noastre.

Ca confirmare a celor arătate în raportul de față, precum și pentru lămurirea meritelor fiecăruia alătur pe lângă acest ra-

port numeroase extracte din acte oficiale și documente particulare, cari dejă sunt foarte instructive,

Mă voiu sili ca ancheta dusă până astăzi să o continuu mai departe și să o completez pe cât se va putea.

MOARTEA LUI B. P. HASDEU

Sâmbătă, 25 August, s'a stins în locuința sa dela Câmpina, Bogdan P. Hasdeu, unul din fruntașii științei și cugetării românești; iar în ziua de 27 August trupul lui a fost transportat în București și înmormântat la cimitirul Bellu în cavoul familiei.

D. D. Onciu, profesor la Universitate și director al Arhivelor Statului și d. I. Bărbulescu, fost elev al răposatului, profesor la Universitatea din Iași, au rostit cuvântări, arătând viața și activitatea răposatului.

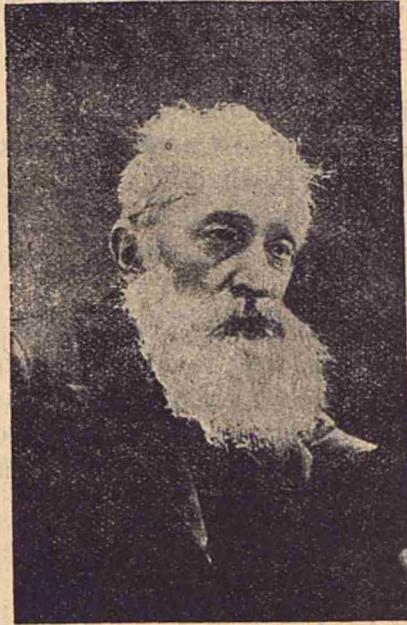
*

Hasdeu nu eră prea bătrân. Se născuse în 1836, și aveă 71 de ani, dar eră de mai mulți ani îmbătrânit. De câțava vreme eră cu totul slăbit; trăia retras și nu mai putea să lucreze. Se vede că Moartea îl pândia de mult, dar nu cuteză să deă lovitura dintr'o dată hotăritoare, ci se credea mai sigură izbindu-l încetul cu încetul.

Hasdeu eră de fel din Basarabia și se coboră dintr'o familie românească foarte veche.

Istoria pomenește pe un strămoș al lui încă din vremea lui Ștefan cel Mare. De atunci până acum s'au ținut șir oamenii vrednici din acest neam. În veacul din urmă Tadeu Hasdeu, născut la 1769, mort la 1835, a îmbogățit literatura poloneză prin scrieri originale și traduceri; Alexandru (1811—1872), fiul acestuia, a publicat în rusește multe lucrări literare și științifice, dar învățatura în limbi streine nu a întunecat sufletul românesc al acestui Basarabean și, în 1837, pe când frumosul ținut — leagăn al familiei sale —, făcea parte din împărăția rusească, a rostit un vestit discurs despre vechea glorie a Moldovei. Când s'a constituit Societatea Academică Română în 1866 Alexandru Hasdeu a fost chemat ca membru, dar guvernul rusesc l-a oprit să treacă granița.

Răposatul pe care îl plânge acum toată suflarea românească, era fiul acestui Alexandru Hasdeu. Cetățean rus, natural, studiile le-a făcut în Rusia și chiar a servit în armata rusească; dar îndată ce — în 1856 — cele trei ținuturi din sudul Basarabiei s'au alipit la Moldova, a alergat aci pentru ca să devină cetățean român. Guvernul rusesc l-a despuiat de dreptul de moștenire ce avea asupra unor moșii ale familiei rămase în partea rusească a Basarabiei, dar mai târziu tribunalele i-au redat drepturile.

B. P. Hasdeu

După ce ocupă în vreme de 7 luni funcțiunea de membru al Tribunalului din Cahul, veni și se așază în Iași ca profesor la gimnaziu. Puterea sa de muncă și vioiciunea spiritului îl îndemnară însă să se amestece și în activitatea politică și literară de acolo. Diferite reviste și ziare fură întemeiate de el, dar nu viețuiră mult. Articolele sale însă atrasera atențiunea oamenilor de seamă din amândouă principatele și-l împrieteniră curând cu Odobescu, cu Kogălniceanu, ș. a.

Din bibliotecar al Universității din Iași, Hasdeu trecu în

București ca membru în comisiunea pentru examinarea documentelor mănăstirești închinată, mai târziu — în 1878 — director general al Arhivelor Statului.

La această însărcinare Hasdeu eră chemat prin cunoștințele și activitatea sa neobosită.

«*Arhiva istorică a României*» (începută în 1865), acea colecțiune de documente istorice făcută după toate cerințele științei, îl așează între fruntașii istoriografiei române, căci ea venea să ducă mai departe, cu puteri nouă și într'o mai mare măsură, opera începută de *Cronica* lui Șincai, de *Magazinul istoric* al lui Laurian și Bălcescu, de *Letopisețele* lui Kogălniceanu.

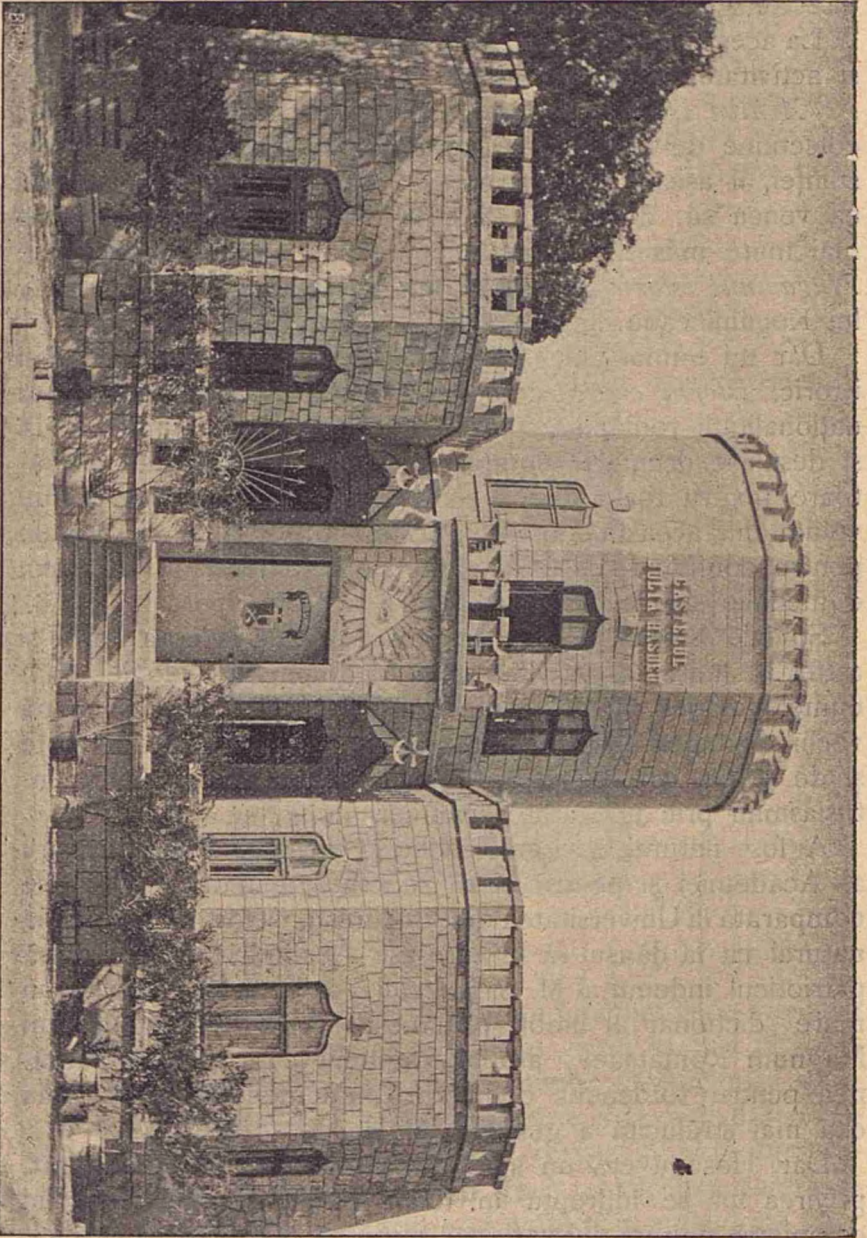
Dar nu numai culegător de documente fu Hasdeu, ci și istoric. *Istoria critică* cercetează marea problemă a formării naționalității române și spiritul său genial aduse lumini nouă și deschise drumuri neumblate. A fost o adevărată sărbătoare pentru toată lumea românească când a apărut primul volum din această lucrare. Parlamentul a votat un premiu pentru continuarea istoriei naționale și s'a decernat autorului o medalie specială de aur pentru această operă.

Studiile istorice îl siliră să facă cercetări asupra limbii și astfel își îndreptă activitatea sa în domeniul filologiei. Sub numele modest de «Cuvinte din bătrâni», el dete la lumină vechi documente și vechi texte românești însoțite de note și de studii, cari uimiau prin mulțimea cunoștințelor și entuziasmau prin adevărate scânteeri de geniu.

A fost natural deci ca Hasdeu să devină curând membru al Academiei și pentru el să se creeze catedra de filologie comparată la Universitatea din București. A fost de asemenea natural ca la dânsul să se adreseze Academia când — după patrioticul îndemn al M. S. Regelui — a hotărît să publice un mare dicționar al limbii românești. Acel «*Etymologicum Magnum Romaniae*», așa în fragment cum este, va rămânea pentru totdeauna o lucrare monumentală, ca dovada cea mai strălucită a geniului lui Hasdeu

Dar Hasdeu eră un spirit prea viu, prea neastâmpărat, privirea lui se îndreptă în toate părțile și inteligența lui complexă, cultura lui variată îl sileau să călătorească în toate domeniile cugetării.

Ca și lui I. Heliade Rădulescu, lui Hasdeu nici un gen literar nu i-a fost strein. Nuvele și piese de teatru, poezii

Casa lui Hrasdeu la Câmpina.

ocasionale, fabule, satire politice și sociale, traduceri din poeți streini, critică literară, filozofia, pe lângă activitatea de ziarist și de polemist politic, de toate ne-au rămas dela Hasdeu, iar mai presus scrierile de istorie și de filologie de cari am pomenit.

În fine Hasdeu a fost acela care a strâns în jurul lui, în curs de câțiva ani, pe cei mai de frunte scriitori ai noastrăi bătrâni și tineri ca director la *Revista nouă* între anii 1887-95. una din cele mai însemnate manifestațiuni de acest fel în istoria literaturii noastre.

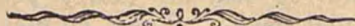
Anii din urmă a vieții lui Hasdeu au fost turburați de o mare, de o nemărginită durere. Spuserăm mai nainte câteva vorbe despre istoria familiei sale. Strălucită în trecut, Bogdan P. Hasdeu ar fi vrut s'o lase strălucită în viitor. Soarta însă nu i-a îngăduit. A avut un singur copil: o fată, numită Iulia, care dela licărirea copilărești ale inteligenței a arătat e superioritate uimitoare. La vârsta de 20 de ani eră să termine facultatea de litere dela Paris și multe scrieri eșise din pana-i de copil genial. În ea bătrânul își pusese toată nădejdea; ea trebuia să ducă mai departe facla de lumină a familiei. Moartea însă a cules-o în fragedă vârstă.

Această durere l-a urmărit până la cele din urmă clipe ale vieții sale intelectuale. Scrierile ei le-a publicat cu o mișcătoare pietate. În amintirea ei clădi casa sa din Câmpina unde și-a dat sfârșitul.

Și acum, doarme alături de copila lui iubită, căreia îi adresa odată versurile acestea:

*De pe nălțimi nemărginite pogoară-te la tatăl tău
Să te mai văz! .. S'apoi, voioasă, t'ei duce iar la Dumnezeu!
De m'ai iubit a mia parte din cât eu veșnic te iubesc,
Pe o clipă numai lasă raiul și vino'n sânul părintesc,
Sau cu o stea cu mii de raze, întinde-o rază prin eter,
Până la mine să străbată: un capăt jos și altu'n cer.*

Gh. A.

BANII DE HARAM

umina gălbue a candeliei dela icoane pâlpaie molcom. E noapte târziu. Cucoșii au cântat de întâia oară. Bătrâna stă pe un scaun la căpătâiul soțului bolnav. In odaia de alături, cu ușa deschisă, dorm feciorul și nora. Bolnavul tușește greu și geme des. Mama Anica de trei nopți n'a închis ochii. Multe năduvuri are pe suflet și, când gândurile prea-i dau năvală, oftează din adâncul inimii: «De n'ar fi lacrimi și oftat, bietul om chinuit, ar muri pe loc, și poate ar fi mai bine» își zicea dânsa de atâtea ori.

— Ce tot oh! și oh!, boreaso? De-o vrea Dumnezeu și de-or mai fi zile, oi u scăpă; de nu, un an înaintea ta sau un an după, tot una e: tot acolo o să mergem cu toții, zise bătrânul.

— De murit nu mă tem, dar e greu de trăit: o zi, de n'ai cu ce-o trece, pare an. Feciorul și nora sunt scumpi; la sorbitura lor nu voiu să rămân, poate am muncit și eu ceva la averea asta și mi s'ar cuveni un sfârșit fără de grijă, să pot da un colac de pomană făr' de nici un baiu. Ai stat mereu de capul meu: „Scrie și scrie, boreaso, moșia ta pe numele lui Niță, e singurul nostru fecior, că bani îți pui la bancă pe numele tău“. Și tot mi-ai pus. Acuma rămâi tu, Ano, și făr de moșie și făr de bani, cum e mai reu, ca un câine a nimănu.

— Las', boreaso, nu-ți fă inimă rea, m'am gândit și la tine. Vin mai aproape. Să cauți la al treilea par dela poartă spre stânga, cum mergi. Sunt o sută de galbeni, șopti bătrânul. O să ai cu ce să îți trăiești zilele fără s'alergi la mila copiilor. Dâștii sunt buni bucuroși când le dai, nu când le ceri.

— Copiii! Câte duci pentru ei! Zece să aibă un părinte, pe toți îi milue, dar copilul un singur părinte de are de ținut, tot îi pare greu.

Niță, din odaia de alături, nu dormia, auzise întâiu vorbele bătrânului, pe urmă, trei pari, poartă. A înțeles pe dată că-i vorba de bani. Știa obiceiul bătrânului de-a ascunde banii. Câțiva ani în urmă vânduse niște oi și nu știa nime ce-a făcut el cu galbenii. Să-l întrebe nu cuteză. Nici nu le-ar fi spus: „Ce treabă aveți voi cu munca mea?“ le-ar fi zis.

Mai eră mult pân la ziuă, când Niță plecă la moară. Innainte de poruire dezgroapă banii și-i luă cu dânsul. Bătrâna, după ce l-a văzut pe Niță dus, a lăsat pe noră-sa dormind și merse c'o secure să dezgroape comoara. Numără trumușel parii odată și de două ori, să nu se înșele, când colo la al treilea par pământul scurmat, și numai locul unei cutii de tînchea rotundă. O cutie ce-o adusese bătrânul cu ocai din țară, și pentru care se certase cu nora, când n'a mai găsit o. Bojbâi cu mâna. Eră taman locul cutiei ăleia. Bocind cu glas, s'a întors și-a spus bătrânului.

— I a furat hoțul de Niță, dar n'o să aibă parte de ei, că

banul luat cu japca, haram vine, haram se duce. Pe bătrân îl apucă tusea și mai tare ; cu vai nevoie se liniști. Mai târziu făcū semn babei să vie mai aproape. Lângă sobă stă fetița mai mare nepoata, ca de vre-o șase ani, nebăgată în seamă, nora eră la apă.

— Să cauți la nucul din livadă, drept lângă tulpină e o pușculiță cu bani. Abia isprăvi de vorbit și tusea dușmană îl apucă și mai tare. Il supăraseră rău fapta lui Niță. I-a dat ceaiu cu miere, l-a ridicat pe perine, în zădar. Tușea și pe urmă când nu mai avū putere, îl dete într'un horcăit, gata gata să se în-năbușe. A venit preotul de l-a cuminecat. Pân într'un ceas i-au ținut lumânarea.

S'a dus bătrânul par'că n'a mai fost. Biata Ana l-a bocit, a stat pân l-au așezat pe masă gândind mereu cum a trecut tinerețea și viața ca o părere. Mai eri par'că a fost Ion al ei de-a logodit. Cum eră să se strice logodna, că nu vrea taică-so să-i dea și un cal zestre. Ce bine-i stă lui Ion mire! Se vedeă pe dânsa nevastă tânără. Pe urmă, muncă, griji, copiii de crescut, suferință după fata mare pe care i-a mâncat-o pământul. Și, uit'te, s'au gatat toate, acuma el, gazda, stâlpul casei, odihnește de veci ! Bine ar fi să-l pot cât mai curând ajunge și eu, dar cine știe ! Zodierul mi-a spus că am viață lungă. Aci își aduse aminte de banii dela nuc. Durerea mai amoțise. S'a dus să scormonească la tulpină, tot se temeă că n'o fi nimic, mai ales că după ce pomenise răposatul de bani, Ana dăduse cu ochii de fată.

„Numai să nu fi spus mâni-sa șerpoaica, că e diavol gol de isteată“ se gândi bătrâna mergând la pom.

S'a dus, a scormonit de jur în prejur, când la partea din spre răsărit găsește țărâna purtată, înfoiată și dată la loc. Mai departe vede hârburile pușculiței de lut. I s'a făcut negru înaintea ochilor și-a căzut boț grămadă. A găsit-o feciorul mai mult moartă, cu mâna și piciorul amoțite. A dus-o în casă. Când și-a mai venit în fire, bolboroseă cuvinte neînțelese, arătând la gard și la grădină, tot amenințând pe Niță și arătând cu mâna spre cer.

Nu l-a putut petrece nici pe bătrân, numai îi curgeau lăcrămile șiroae.

Dela unul la altul, satul aflase tot. Il știau pe bătrân plin de bani. Nora a spus mâni-sa, asta unei fete a ei și de-acolo s'a lățit ca picingenea, tot de a fir a păr.

Luni au înmormântat pe bătrân și până joi Ana l-a și ajuns. N'a putut răbdă supărarea c'au prădat-o copiii.

S'au dus bătrânii par'că nici n'au mai fost. S'au stins și năzuința averi, și pofta de bani și moșie și mândria caselor de piatră ! A rămas feciorul în toate bune.

Niță, de cum și-a îngropat părinții și-a schimbat firea. Mereu o vedeă pe mumă-sa aidoma cum îl dojeneă zicând : «Cum de m'ai lăsat pe drumuri ?» Ziua se mai luă cu lucru, cu vorba. Când se apropia noaptea, îl prindeă fiori la gândul că iară n'o să poată închide ochii cât e noptilița de lungă. Pe 'ncetul, ca

să i treacă vremea, a început a deprinde obiceiul să meargă la otel la Lucas.

Acolo, lume, veselie, băutură fel de fel : rachiu, rom și vin de-al lui Czel din bielșug și gândul îi șoptea : «Doar de ce am fileri? Să mă uit la ei? Bani sunt făcuți ca să-i cheltuim». În crâșmă adunătură strânsură de tot cei mai rău ; doar harnicii și strângătorii nu-și trec nopțile acolo. Jucau biliard vre-o câțiva bechieri, slujbași din sat. Într'o odaie, mai la o parte, alții băteau vartos cărțile. Niță îi privia cum erau de înfierbântați. Tot uitându-se simți un fel de îndemn nestăpânit. «Bun lucru ! Câștigi bani și-ți trece noaptea nici nu știi când». Se tot uită. Mai jucase el cărțile, când fusese cătană. Căută în pungă, aveă bani destui, vre-o cinci galbeni de cei din cutie. A stat pân pe după miezul nopței, pân i-a dat pe toți. Cei câștigați au făcut cinste și-a mai trecut o bucată de noapte. Pe aproape de ziuă a fost și Niță acasă.

Din zi în zi, Niță al nostru prindea tot mai mult gust la cărți și la băutură : de ce perdeă, de ce înfierbânta mai reu. Nu eră noapte lăsată dela Dumnezeu să stea acasă. Ajunsesese cărțar de frunte, jucă și ziua și noaptea cu oricine-i eșea înainte, n'alegea Român, Ungur, Sas ori chiar Țigan. Ba acuma a adus-o de câteva ori și pe nevastă-sa cu sila. După ce-a isprăvit banii dela gard, a apucat pe femeie la bătaie sa-i dea pe cei dela nuc.

Pân într'un an i-a tocat toți, ba a mai pus la bancă și casa cea mare. Simția un fel de aprindere, par'că banii bătrânilor îl ardeau. Nu putea alungă din minte gândul că a pripit moartea tată-său și că bătrâna cu bunăseamă a murit de supărare. Cu toată dojana femeii, nu-i părea de loc reu că pierdeă banii.

— Tu, muere, m'ai îndemnat. Vezi că n'avem parte de ei. De-i luă mama, tot nouă ne rămâneau și nu ne pângăream sufletele cu moartea ei. Haram au venit, haram se duc. Poate, când oiu fi sărac lipit pământului, mi-oiu căpăta odihna pierdută.

— Mai bine îi dădeai de pomană.

— Cu bani de haram pomană?

Sofia Nădejde.

Un pod lung.

Un pod lung este fără îndoială așa numitul *pod al leilor* aproape de Sangang în China. Este clădit peste un golf al mării Galbene pe o întindere de 8 kilometri : are 300 stâlpi de fier. Niște lei mari de marmoră stau de-asupra fiecărui stâlp.

Păreri și propuneri.

D-l dr. Negrescu, medic primar al județului Râmnicul-Sărat, ne trimete un studiu asupra importanței zahărului și alcoolului pentru organism și încheie cu o serie de propuneri practice, pe cari le aducem la cunoștința cititorilor noștri și le supunem celor în drept.

Popoarele vechi nu cunoșteau nici zahărul nici alcoolul, produse ale industriei moderne. Nu consumau cafea, ceaiu, dulceață, bomboane sau prăjituri de zahăr. Nu beau țuică, rachiu, basamac, coniac, aperitive, etc., căci nu se distilau pe atunci băuturile acestea alcoolice, otrăvitoare, care degeneratează omenirea astăzi. Nu existau cârciumi.

«Panem et circences» (mâncare și jocuri gimnastice) cerea poporul la serbările triumfale ce se dădeau în vechea Romă. «Faci cinst la cârciumă» se solicita astăzi, la orice ocaziune, de noi, urmașii poporului roman. Școală și biserică ar putea lipsi din sate, cârciumile însă nu, căci unde s'ar bea spirtoasele, unde s'ar provoca scandalurile, bătăile, unde s'ar pune la cale răsbunările, omorurile, răscoalele, decât în fumul și în mijlocul paharelor cu basamac sau a litrelor cu țuică?

Beția e gălăgioasă, hârțagoasă, și pricinioasă.

Ne mirăm că s'a schimbat lumea, că îmbătrânim și murim înainte de vreme, că boalele s'au înmulțit, că pelagra e apanajul țăranilor, astăzi când băuturile și esențele spirtoase de tot felul au înlocuit mierea și substanțele dulci din hrana noastră. Se dă până și copiilor de țâță să sugă din cârpa muiată în țuică.

Primele fabrici de zahăr s'au înființat în secolul trecut; zahărul se vindea însă ca doctorie la spițării și astăzi chiar țăranii nu dau zahăr decât la bolnavi.

— «N'am avut ce-i mai face bolnavului, l'am pus de l'au descântat... i-am dat și zahăr...»

Nu sunt de cât vre-o 10 sau 12 ani de când s'a aflat că zahărul nu este o substanță de lux, ci un aliment, care produce vigoare și forță mușculară.

La boală, oboseală, la muncă, zahărul hrănește și întărește; copiii, femeile, muncitorii au nevoie zilnic a mânca până la 20 gr. de zahăr.

La mari oboseli, la suirea munților, soldaților în marșuri și la răsboaie, trebuie câte 40 grame zahăr zilnic, spre a întreține energia mușculară și a rezistă oboselei.

În urma acestei descoperiri, în toată lumea civilizată prețul zahărului a scăzut, reducându-se imposibilele asupra acestei excelente substanțe alimentare. În mai toată Europa, chilogramul de zahăr se vinde 40 până la 50, mult 60 bani. Așa se vinde în Franța, Austria, Anglia, Germania, etc. și chiar în Bulgaria, țară unde nu știm că băntuie pelagra.

La noi, în multe sate zahărul se vinde până la 1 fr. 50 ban chilogramul, mai scump ca țuica și mai toate spirtoasele ordinare, cari sunt cu atât mai otrăvitoare, cu cât sunt mai estine și deci mai falsificate.

Concluziune. E la ordinea zilei *chestiunea estenirei zahărului*, substanța alimentară a *cărui vulgarizare în masele poporului, e menită să combată alcoolismul.* O mare schimbare în bine s'ar face în sănătatea și moralitatea poporului nostru, când prețul zahărului s'ar esteni, prin *reducerea impozitelor și alte măsuri, și când s'ar suprataxa rachipurile și alcoolurile otrăvitoare.* *Boalele s'ar împușină, spitalele, ospiciile de nebuni, și temnițele n'ar mai fi atât de populate.*

Dr. Negrescu.

Relele urmări ale neadăpatului calului.

eterinarul *Jacoulet*, povestește că un căpitan francez, era foarte îngrijat că caii trupei ce comandă, suferiau foarte des de mătrice. Consultându-l pe el, asupra acestui fapt, îl sfătui să facă o cercetare pe ascuns asupra felului cum se face adăpatul acelor cai de către soldați. Mare-i fu surprinderea când vedî că unii dintre cai rămâneau neadăpați câte 48 de ceasuri. El luă măsuri pentru a li se da apă în mod îndestulător și la timp, și colicile dispărură din escadron, ca prin minune.

Un alt caz, ca pildă de relele urmări ale neadăpatului, e următorul: Un cal suferind de o boală de gât, de angină, este introdus în infirmerie pentru a fi tratat. Aci adus, sub cuvânt ca boala lui să nu se întinză și la alți cai, se dă ordin de a se adăpa dintr'o găleată aparte, care să nu se mai întrebuințeze la alți cai. Pentru esecutarea cu stricteță a acestei măsuri, se dă încă poruncă ca adăparea aceluia cal să se facă în totdeauna în fața unui sergent, însărcinat de curând cu infirmeria. Adăpatul sârmanului cal, se făcū așa de regulat, în cât după opt zile, când fu scos lecuit de boala ce avusese, fiind condus la sghiabul de unde se adăpau caii celalți, el bău cu atâta poftă și atât de mult, în cât muri de o indigestiune apoasă, prin încărcarea peste măsură a stomacului și mațelor cu apă!

Setea, scrie *Colin*, este o tortură mai dureroasă decât foamea. Să ne închipuim fiecare din noi durererea ce am aveă, dacă mâncând, nu am puteă aveă apă pentru a bea, dacă muncind din greu și mai ales pe timpurile călduroase, nu ni s'ar da apă pentru a ne răcori. Și omul se mai mângăe cu speran

că i se va da de cutare, că va găsi în cutare loc, etc. Do-bitocul stă legat la esle, să sbate, dar nu poate spune po-jarul ce-l arde.

Când este la serviciu, când este gonit și nu i se dă apa trebuincioasă, este și mai grozav. Omul înfierbântat la muncă, la drum, dacă îi lipsește băutura, ori mănâncă o poamă, ori își mai leapădă o haină ca să se răcorească; lucrurile ace-s-tea nu le poate face un cal or un bou.

De multe ori, cine umblă din când în când pe-afară, vede boii sau caii dela căruțe cotind din propriul lor instinct, din mijlocul drumului, către o mică baltă, către un lac, către un puț, etc. și vizitiul trebuie să se silească din răsputeri, să bată animalele pentru ca să urmeze drumul pe sosea.

Dacă aceste animale ar fi mai des adăpate în calea lor, ele nu ar cărmî către lacul unde știu că e apă; iar la po-pas nu ar bea prea mult în cât să se îmbolnăvească.

Irimia Popescu

Medic Veterinar.

Din obiceiurile Românilor din Moldova.

Hramuri.

Multe obiceiuri frumoase și creștinești s'au păstrat în po-pul nostru, în unele părți așa cum au fost apucate dela stră-buni, iar în altele, cu mici modificări. Astfel de obiceiuri se practică la diferite ocazii ca: nunți, logodne, cumetrii, hra-muri și altele și sunt deosebite în deosebitele ținuturi ale țării.

Vreau să vorbesc acî despre obiceiurile locuitorilor din jud. Tutova, cu ocaziunea hramurilor.

Cuvântul «Hram», însemnează serviciul religios ce se cele-brează la biserica satului în onoarea Sfântului al cărui nume îl poartă biserica.

Încă cu o săptămână sau două mai nainte de ziua hramului, locuitorii încep a închipui cele necesare serbării. Cel întâiu lu-cru este de a avea casa și tot ce atârnă de ea curate, iar cur-tea bine curățită de gunoaie și murdărie. Pentru a face acest lucru, nevasta săteanului nostru își scoate lucrurile din odăi, răzâluește pereții pe unde găsește de cuviință, lipește și apoi văruește, lăsând în partea de jos a păreților și pe la ușorii uș-i-lor niște brăușoare, pe care le dă cu roș sau alte culori.

Pe cărările lutăriilor, pe câmp, pe drumuri și prin șoproa-nele vitelor, vezi femei sau copii cu traistele în spate, aducând lut sau baligă de cal, necesare la facerea lutului, iar sărbătoa-rea, cărduri, cărduri trec la olaltă femei, bărbați și copii, pen-tru a-și târgul cele ce vor trebui pentru serbare.

Cu trei sau patru zile înainte de ziua serbării, totul e gata în ceea ce privește curățenia casei și a curții.

După ce curățenia a fost făcută, încep celelalte pregătiri pentru serbare. Fiecare sătean, oricare i-ar fi starea lui, pentru această zi face ce face și el și are la fel cu ceilalți. Coace pâinea de grâu sau de secară, sau mălaiul făcut din făină de porumb. Cumpără zarzavaturi ori pește, dacă hramul cade în zi de post.

În ziua cea de pe urmă ce a mai rămas, totul e consacrat pregătirilor pentru masă. Pretutindeni n'auzi decât cârăitul găinilor și găgăitul găștelor și al rațelor, care își dau sfârșitul pentru numele sfântului. În această zi, din toate părțile, pe toate drumurile, încep să vină în sat femei sau fete, neamuri de ale sătenilor cu hramul, spre a-i ajuta la treburi și la gătitul bucatelor, căci drept să vă spun, a doua zi în acel sat este o zi de ospăț pentru toată lumea, fie bogat, fie sărac.

Flăcăii satului nu se lasă și ei mai pe jos, caută să aibă o muzică cu instrumente de fanfară. Spre seară femeile lucrează de zor la așezarea bucatelor. Pe la toate casele auzi hohotele de râs ale fetelor și femeilor care, așezând bucatele, povestesc întâmplări de prin satele vecine și fac haz.

Când soarele e la toacă, la biserică începe a toca și sunetul clopotului vestește serbarea până departe pe câmp și trimite pe muncitor spre casă, la odihnă.

În zorile zilei mult așteptate, din nou începe o și mai mare fierbere în sat. Femeile așează bucatele la foc ca să fie gata la eșirea dela biserică, altele mai deretică prin casă, iar dacă mai au și fete de măritat, așează și zestrea care e compusă din țoale, lăvicere sau perine mari și mica așa că casa săteanului în această zi e și un fel de expoziție.

De cum s'a făcut ziua, încep a veni din împrejurimi săteni. Unii din acești veniți în sat merg și la biserică, unde se face slujbă, cu doi sau trei preoți cu dascălii lor, iar la urma serviciului vr'un învățător sau preotul ține o predică frumoasă. După eșirea dela biserică se pun cu toții la masă și mănâncă împreună, iar apoi toată ziua masa e întinsă oricărui om, fie el cât de străin, ba încă înainte de masă nu lipsește un pahar de apă cu dulceață sau cu o bucățică de zahăr la cei mai săraci, precum și câte un păhăruț de rachiu.

După masă, la locul destinat horei, muzica cântă, lumea se adună, flăcăii și fetele se prind la joc. De jur împrejurul horei sunt așezate: care cu pepeni și harbuji, alvițari cu limonată dulce și lotării pentru încercarea norocului sau mai bine zis, pentru risipa banilor, care mai de care făcând huet și laudându-și marfa. Mai la o parte este scrânciobul.

Când soarele a trecut puțin de amiază, dascălul bisericii începe din nou a suna clopotul și de astă dată vezi pe fiecare locuitor al satului cu câte un colac mare că trece la biserică, iar femeia cu câte un blid de mâncare. Ajunși la biserică, împreună cu preoții, scot afară din biserică icoana cu hramul bisericii și în cântece religioase, preoții jertfesc colacii, scoțând

cu cuțitul câte o părticică întru pomenirea celor vii, cărora apoi le și împarte părticelele. După ce această jertfire a fost terminată, se înșiră niște țoale pe care femeile își așează bucatele aduse. Preoții și sătenii străini mănâncă iar după aceasta în corpore pleacă la horă. Aci e lume și mai multă. Mulți săteni, de și au rude prin satele vecine, totuși le uită, și numai la hramuri își mai reamintesc de ele, de unde și zicătoarea în popor. «De n'ar mai fi hramuri, nu ne-am mai găsi neamuri.»

Pretutindeni, pe fețele tuturor nu vezi decât veselie și nu auzi decât vorbe pline de haz.

De cum însă soarele începe a se rostogoli spre apus, mulțimea dela horă începe a se împutină, căci sătenii veniți din împrejurimi încep a pleca spre casă, luând cu ei flăcăii și fetele lor. Mulți dintre dâșii însă rămân și pe a doua zi, de oarece și ziua a doua nu e mai puțin însemnată ca cea d'întăiu; numai că nu este horă și muzica nu mai cântă. Cei ce au mai rămas și cu cei din sat însă se veselesc și joacă până pe la miezul nopții.

Și în a doua zi, ca și în cea d'întăiu, dimineața sătenii merg la biserică, dar de astă dată fiecare poporan al bisericii, precum și din sătenii vecini ce au morți îngropați la această biserică, îi vezi trecând spre biserică cu câte o lumânare mare de care e legată o basma sau un cot de pânză la cei mai săraci, fiindcă astăzi la finitul serviciului religios se face panahidă și un dascăl sau credincios al preotului local, împarte acele lumânări cu basmalele aduse, preoților și dascălilor, care în mijlocul bisericii pomenesc morții sau ctitorii acelei biserici depe pomelnicul ce fiecare poporan îl întinde preotului ca să i-l citească.

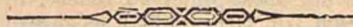
După prânz iarăși se duc colaci la biserică și se procedează ca și în prima zi; de astă dată însă jertfirea colacilor ca și serviciul religios de dimineață se face întru pomenirea morților. Terminând cu jertfirea colacilor și după ce fiecare poporan și-a luat părticica scoasă, se întinde masa și se așează la ea preoții, dascăli și sătenii străini, unde sunt serviți cu mâncare și băutură de sătenii poporani.

Terminându-se și masa, se scoală cu toții, aducând rugăciuni de mulțumire lui Dumnezeu că i-a învrednicit a ajunge și a trece acest hram cu pace și cu sănătate. După aceasta sătenii se împrăstie pe la casele lor; apoi spre seară toți străinii săteni se duc în satele lor.

Lată deci obiceiul ce-l au locuitorii județului Tutova cu ocazia hramurilor. Cei din alte părți, la care se serbează altfel, să scrie «Albinei», și ea la rândul ei le va împărtăși tuturor.

Șerban Onose

invăț. com. Băcu-Vaslui.

I L I N C U Ţ A (1).

— Baladă populară —

Intr'o Joi de dimineață
 Cu roua nescuturată
 Ilincuța s'a sculat,
 Pe ochi negri s'a spălat,
 Donița în mână a luat
 Și la Dunăre-a plecat
 Să ia apă din ceșmea
 Trimisă de maică-să.
 Când pe Dunăre privea,
 Ilincuța ce-mi zăreă?
 Un caic de Turci vedeă,
 Un caic frumos văpsit,
 Cu postav verde 'nvălit.
 Frunzuliță catifea,
 Ilincuța ce făceă?
 Acasă se 'napoiă
 Și maică-sa îi spuneă:
 — Fa măicuță, maica mea,
 Ascunde-mă undevă,
 Că vin Turcii să mă ia;
 Ascunde-mă la fereastră,
 Ca s'aud chinul din casă;
 Ascunde mă sub pământ,
 Ca s'aud Turcii venind.
 Maică-sa în grab mergeă,
 Intr'o groapă-o ascundeă,
 Puneă blană pe ea sus
 Ș'o coperea cu pământ.
 Doar aveă de termină,
 Turcii la poartă sosia.
 De Ilincuța 'ntrebă.
 Mă sa masa le puneă
 Și să prânzească-i poftă
 Și ea aduceă la masă:
 Lapte, unt, mâncăruri grase,
 Pe Ilinca ca s'o lasă!
 Turcii nimic n'auziau,

N'auziau și nu vedeau,
 Către mă-sa cuvântau:
 — «N'am venit ca să prânzim
 Ș'am venit să logodim!»
 — «Dar pe cin' să logodiți,
 Pețitori nelegiuiți?»
 — «Pe Ilinca cea frumoasă;
 Ea vrem să fie mireasă!»
 — «In zadar ați mai venit,
 Că Ilinca a murit.
 Dacă nu-mi credeți cuvântul,
 Haideti, să v'arăt mormântul.»
 Nici pe mormânt nu credea;
 Turcii sapa c'o luă,
 Pe Ilinca-o desgropă.
 Ilincuța ingenunchiă
 Și din gură așa grăia:
 — «De cât soața Turcilor
 Și sluga păgânilor,
 In Dunăre voi aruncată.
 Să fiu peștilor de pradă
 Și să bată-un vântuleț,
 Să mă scoată'n prunduleț,
 Să răsară-un plopuleț,
 Să-mi facă taica un băț!
 Și să bată un vânt de vară,
 Să mă scoată'n mărgioară,
 Să răsară-o sălcioară,
 Să-mi cânte cucu să moară!»
 Turcii așa dacă-auzia,
 Iataganele scoteă,
 Pe Ilinca o tăia
 Și-n Dunăre-o aruncă.
 Bice cailor dădeă,
 Pe Dunăre 'n sus piereă.
 Mă-sa plângând rămâneă
 Și legea le-o blestemă.

Marin I Popescu-Ricman.

Băbiciu-Romanați.

(1) E o variantă foarte scurtă, deformată și cu multe modernisme; dar interesantă poate tocmai din acest punct de vedere. In colecțiunea de *Poesii populare* a lui Teodorescu Gh. Dem. (1885) se găsește (pag. 635) o variantă mult mai dezvoltată și cu detalii interesante și unele pline de poezie, intitulată: *Ilincuța Sandului*.

*Cronica Agricolă, Economică și Comercială**Starea generală a câmpului.*

În luna August a bântuit mai mult secetă, care a adus mare rău, nu numai semănăturilor de porumb, dar și pomilor roditori, viilor, etc., căci a grăbit coacerea roadelor, fără să fi putut ajunge la adevărata lor creștere, ca să aibă adevăratul lor gust plăcut. În anul acesta, la poame în general, s'a putut vedeă că mai multe sunt viermănoase decât sănătoase; unele din aceste poame viermănoase ca perele și merele s'a putut vedeă intrând în putrefacție chiar în pom. Numărul cel mare de poame viermănoase se datorește secetei celei mari din luna Aprilie și de pe la începutul lui Mai, în care timp pomii atât la șes, cât și în locurile deluroase, erau în floare și fructificare. Acest timp secetos și călduros, a înlesnit prăsirea acelor fluturi, cari de obicei, spre a-și asigura neamul lor fluturesc își depun ouăle în florile pomilor, sau dacă floarea a legat (fructificat), își depun ouăle între miclele foițe, ce le vedem la capetele merelor și perelor, etc., în cât omizile cari iese din ouă, pot intra în rod cu multă înlesnire.

Ca la anul viitor să scutim poamele noastre de astfel de dujman nepoftit, trebuie să adunăm toate poamele ce cad din pomi viermănoase, și să le îngropăm în pământ, sau să le dăm la porci ca să le mănânce. Chiar în pomi dacă vedem vre-o poamă viermănoasă trebuie s'o rupem și s'o îngropăm în pământ. Dacă nu vom face această lucrare, la anul viitor, numărul poamelor viermănoase va fi și mai mare, pentru că vom avea mai mulți fluturi, care vor depune mai multe ouă, din cari vor eși omizile.

Acest lucru îl vedem noi în fiecare an. Și tocmai din această cauză, producțiunea poamelor se micșorează, și se usucă pomii prin livezi.

Pe lângă răul arătat, seceta din luna August, a împiedecat facerea arăturilor pentru semănătura de toamnă. Pășunile s'au uscat și vitele trebuiesc hrănite cu nutrețuri uscate. S'a uscat porumburile cari au fost semănate mai târziu. Ploile cari au căzut în această lună au fost rari de tot, și numai în unele localități, unde au fost însoțite și de grindină. Din acest punct de vedere putem zice că luna August a fost o lună caldă și secetoasă, care a adus mare rău agriculturii în mod general, pomiculturii și grădinăriei.

În timpul de față este foarte mult de dorit ploaia, pentru facerea semănăturilor de toamnă în locurile deja pregătite și chiar pentru creșterea unor zarzavaturi și ierburi trebuincioase la hrana vitelor.

Târgurile noastre.

În anul acesta, după datele stațiunii noastre agronomice, producțiunea grâului se socotește de 15—16 milioane de hectolitri, pe când în anul trecut (1906), se știe că a fost de 40 milioane de hectolitri. Deci o scădere foarte mare de producțiune, dar această scădere e răsplătită prin calitate, căci cea mai mare parte din producțiunea grâului ca greutate este între 78—82 de kgr. hectolitru. La această calitate în raport cu producțiunea din acest an, agricultorii noștri se așteptau deja la un preț de 20 lei hectolitru. Ei se așteptau la acest preț, având în vedere și producțiunea slabă de grâu din alte țări.

Iată în rezumat prețul mijlociu cu care s'a vândut cerealele noastre în târgul din Brăila în luna August st. v., cași alte produse agricole.

Grâul nou și vechiu, după calitate, s'a vândut suta de kilograme cu	14—19 lei și 50 cent.
Porumbul s'a vândut suta de kgr. cu	10—12 » » 50 »
Cincantinul idem	cu 11—12 » » 50 »
Orzul idem	cu 12—14 » » 25 »
Ovăzul idem	cu 12—14 » » — »
Orzoaica idem	cu 13—15 » » 60 »
Secara idem	cu 16—18 » » 25 »
Meiul idem	cu 10—16 » » 40 »
Mazărea idem	cu 14—16 » » — »
Fasolea idem	cu 22 » » — »
Rapița sălbatică idem	cu 17 » » — »

La târgul din București (Obor) grâul după calitate (greutate) s'a vândut cu 65—81 lei kila; orzul cu 45—54 lei kila; ovăzul cu 36—50 lei kila și porumbul cu 55—62 kila.

Prețul nutrețului. Fânul după calitate s'a vândut cu 50—66 lei mia de kgr.; fânul de meiu s'a vândut cu 60—70 lei mia de kgr.; iar paiele de grâu, etc. cu 25—32 lei mia de kgr.

Prețul vitelor. Boii mari și grași s'a vândut cu 650—750 lei perechia; boii de jug buni, s'a vândut cu 500—650 lei perechia; boii de rând cu 450—500 lei perechia și vacile de lapte cu 100—200 lei una; un cal bun de trăsură s'a vândut cu 350—500 lei; un cal mai de rând, s'a vândut cu 100—350 lei.

Târgurile streine.

În cele mai multe târguri din străinătate, prețurile s'au micșorat cu 3—4 la suta de kgr., nu numai la cereale, dar și la făina de grâu și de secară. Acest lucru se vede mai cu seamă la târgurile din Franța, Africa și America. Această scădere de prețuri s'a produs de pe la jumătatea lunii August. Această scădere la această dată, se poate vedea mai în fiecare an, din cauza marei abundențe de grâu nou, ce se aduce în târguri.

La târgul din Paris, grânele indigene în decursul luni August s'au vândut cu 23 — 28 lei; iar grânele streine cu 20—27 lei; secara s'a vândut cu 16—17 lei; orzurile cu 16—19 lei; ovăzurile cu 18—21 lei și porumbul cu 17 lei și 75 cent. Făina de grâu s'a vândut cu 34—38 lei și făina de secară cu 25—28 lei.

În celelalte târguri franceze, grâul s'a vândut cu 23 — 25 lei, secara și orzul cu 16—17 lei și ovăzul cu 18—19 lei.

În târgurile din Germania, grâul s'a vândut cu 25—27 lei și 50 cent; secara cu 24—25 lei; orzul cu 19—21 lei și ovăzul cu 21—25 lei.

În târgurile din Belgia, grâul s'a vândut cu 18—19 lei; secara cu 17—18 lei și 50 cent. și ovăzul cu 19—20.

La târgul din Viena grâul s'a vândut cu 24 lei; secara cu 19 lei; orzul cu 16—17 lei și ovăzul cu 18—19 lei; la Budapesta, grâul s'a vândut cu 23 lei și 50 cent.; secara cu 18 lei și 60 cent.; orzul și ovăzul cu 16—17 lei.

La Milan (Italia), grâul s'a vândut cu 23—24 lei; secara, orzul și ovăzul cu 18—20 lei.

În Olanda grâul s'a vândut cu 23—24 lei și în Elveția cu 20 lei și 50 cent.

La târgul din New-York (America), grâul s'a vândut cu 18—19 lei; secara și ovăzul cu 12—13 lei; la Chicago grâul s'a vândut cu 16—18 lei.

La târgurile din Algeria și Tunis (Africa), grânele s'a vândut cu 22—27 lei; orzul cu 12—18 lei și ovăzul cu 16—17 lei.

În târgurile streine prețurile sunt socotite pe suta de kgr.

V. S. Moga.

BOLNAVI VITEJI

Finsen, I. R. Green și Grant.

Profesorul *Finsen*, care a descoperit și pus în lucrare puterea tămăduitoare a razelor Soarelui, a bolit douăzeci de ani, înainte de a muri. Era bolnav de inimă și de ficat, suferea și de dropică (hidropizie). Îi trebuî răbdare nespusă și dieta cea mai aspră ca să nu moară. Și totuși, în ciuda durerilor, când moartea îl pândea mereu, *Finsen* lucră pentru desăvârșirea și răspândirea descoperirii sale, pe lângă că studiă mereu bolile de cari suferea și scria articole la reviste medicale. În cei din urmă doi ani stetea mereu pe spate și nu putea nici să meargă, măcar cu trăsura, la institutul său. Dar asta nu l-a împiedecat a scrie zilnic despre boala înotriva căreia s'a luptat o viață.

Vitejia acestui profesor danez amintește de lupta ce-a purtat istoricul *I. R. Green* înotriva durerilor și boalei. În 1869

l'a pus la pat o boală de care suferea de vre-o doi ani pe picioare. Doctorii i-au spus că nu mai are chip de trăit, iar Green s'a hotărît să scrie în acest timp *Istoria poporului englez*, care a ajuns vestită. Zi cu zi stătea la masă și scria, acătîndu se cu desnădejde de viață și stăpînindu-și durerile. S'a luptat cu vitejie și a trăit patru ani, nu unul. Singur zicea: «Mă mir cum de-am scris un rînd în acești ani de chinuri trupesti.

Generalul *Grant*, fost președinte al Statelor-Unite, a scris viața sa și în mai grele suferinți decât Green. De pe ea a câștigat văduva sa — căreia nu i-a lăsat altă avere — două milioane de lei. În 1884, un an înainte de moarte, banca unde își avea banii, a dat faliment și Grant a rămas fără nici o avere. Era amenințat a muri cerșetor și a-și lăsa soția în cea mai crudă lipsă. Incepû deci a scrie istoria vieții sale, măcar că suferea de-o boală crudă. Ba i se făcû și rac la vârful limbei. Scria însă regulat, în ciuda durerilor ce-l chinuiau. A isprăvit lucrarea abia cu patru zile înainte de moarte.

(Das Buch für Alle).

—◆◆◆—

Din „Monitorul Oficial,”

(22—29 August)

— No. 113 dela 22 August : Deciziunea Ministerului Instrucției privitoare la transferările făcute în învățămîntul secundar dela 1 Ianuarie 1905 încoace.

— No. 114 dela 23 August : Circularea Administrațiunii Casei Bisericii către epitropiile bisericesti din țară în privința chipului cum trebuie făcute contractele pentru clădiri de biserici. — Condițiunile privitoare la admiterea în școala profesională de fete gradul al II-lea.

— No. 115 dela 24 August : Circularea Ministerului de Culte către eparhii și autoritățile civile în privința conservării monumentelor istorice.

— No. 116 dela 25 August : Decretul regal și raportul Ministerului Instrucțiuni pentru acordarea de medalii preoților și învățătorilor cari și-au făcut datoria de a liniști pe săteni în timpul răscoalelor din Martie trecut.

— 118 din 28 August : Circularea Ministrului de Instrucție către toți membri corpului didactic din țară cu privire la activitatea extrașcolară. — Lista cărților didactice aprobate de ministerul Instrucției pentru școlarele secundare din țară pentru anul 1907—1908.

— No. 119 Dela 29 August : Relațiune despre călătoria în streinătate a Suveranilor noștri.

Cronica Săptămânii.

(22 -- 29 August).

Din țară.

= Congresul internațional al Petroleului a început. Înainte de deschiderea oficială, fiind adunați în București un număr însemnat de congresiști, d-l profesor Mrazec i-a chemat la o conferință în ziua de 23 August. La 24 s'a făcut o excursie pe valea Prahovei.

La 26 August a avut loc deschiderea oficială. Ședința s'a început la ora 10 dim. în sala cea mare a Ateneului, sub prezidența d-lui A. Saligny, președintele Academiei Române. S'au rostit mai multe cuvântări. A doua zi s'au ținut adunări pe secțiuni în localul Senatului. Seara a fost un mare banchet în sala Teatrului Național. Marți s'a făcut o excursiune în valea Prahovei.

= În ziua de 26 August (ultima Duminică a lunii August) s'a făcut serbarea anuală la Călugăreni în amintirea groaznicii bătălii ce a susținut Mihaiu Viteazul împotriva Turcilor la 14 August 1595. Un comitet de organizare, compus din prefectul județului, colonelul regimentului de infanterie din localitate, directorul gimnaziului din Giurgiu și revizorul școlar, au organizat serbătoarea, a cărei reușită a fost desăvârșită. Au luat parte școlarii din Giurgiu și din comunele învecinate, învățători, mulți săteni din împrejurimi și o companie de soldați din regimentul 10 de infanterie.

= Bătrânul pictor G. I. Pompilian, fost profesor la Liceul Lazăr, a încetat din viață la 25 August.

= Vaporul «Regele Carol» a sosit în ziua de 26 August cu mare întârziere la Constanța. El a fost în mare primejdie de a se înneacă, din pricina unei groaznice furtuni.

= A încetat din viață la 26 August bătrânul George Ioanid, proprietarul unei mari grădini din București, cunoscut într'o vreme ca librar editor, care a dat la lumina pe la 1858 o sumă de scrieri prețioase.

= Academia Română pierde, afară de Hasdeu, încă un membru al său: pe Iosif Vulcan din Oradea Mare. Vom da în No. viitor amănunte despre viața acestui scriitor.

Dela Români de peste munți.

= Consistorul metropolitan din Sibiu debătând soarta la care se pot aștepta școlile române de peste munți în urma legii lui Appony, a hotărât a susține școlile în toate locurile unde susținerea lor îi este cu putință bisericeii și credincioșilor.

Comunele, cari sunt în stare să o facă, vor desemna de pe acum salariile învățătoarești conform legii noi.

Comunele românești amestecate vor susține o singură școală. Caracterul confesional al școlii se va hotărî după confesiunea majorității locuitorilor. Se va face o înțelegere în cauza aceasta cu consistorul metropolitan unit din Blaj.

Din țări streine.

= În Maroc situațiunea e nesigură. S'au dat câteva lupte între trupele franceze și Marocani. Francezii au pierdut câțiva soldați și un căpitan. Un armistițiu s'a încheiat între luptători. Noul Sultan se pregătește a domni serios. El și-a numit un ministru de externe.

= În noaptea de 24 August a murit în casa sa din apropiere de Paris Sully Prudhomme, unul din cei mari poeți pe cari i a avut Franța în timpul din urmă.

= În Tirol și în Boemia a fost zilele trecute foarte frig. Prin munți a nins.

INFORMAȚIUNI

Ministrul Statelor Unite Americane la București a observat un anunț în gazete prin care unul Lucianoff, din San-Francisco, face cunoscut publicului din România că cei ce vor să plece la San-Francisco în America pot fi transportați cu o sumă foarte mică, garantându-le că acolo vor avea de lucru cu leafă mare, dar, *banii trebuiesc trimiși înainte pentru ca să li se trimeată biletele de drum.*

Cercetând, a aflat că sute de oameni au răspuns la această cerere și chiar mulți au trimis banii, dar au dovedit că Lucianoff a organizat o adevărată pungășie cu aceasta și de aceea a și fost arestat acolo și dat în judecată pentru escrocherie.

Ministrul American aduce aceasta la cunoștința locuitorilor din România ca să se ferească de asemenea pungășii.

= Se aduce la cunoștința generală a doritorilor de a ocupa locuri de preoți-paroși în cuprinsul eparhiei Sf. mitropolii a Ungro-Vlahiei de vacanțele ce sunt în județele acelei eparhii, după cum se arată mai jos.

Solicitorii se vor adresa direct cu cererile lor acelei Sfinte Mitropolii.

Locurile vacante sunt: Parohiile Fierbinți, Talpa-Bâscoveni, Puenii-Prundu, Fotăchești, Prunaru, Sadinu, Șelaru (Vlașca); Cotocea, Ulești, Ciulnița, Vlădeni, Ciunți (Talomița); Mireșu, Predealul, Coada Isvorului, Ceptura, mănăstirea Suzana loc vacant de diacon (Prahova); Ghinești, Ghergani; Cățunu, Sf. Ilie din Găești (Dâmbovița); Voroveni, Prișlopu, Nămăești, mănăstirea Nămăești loc de diacon (Muscel); Năsturelu, Purani, Pârlita, Drăgășeni, Ghimpețeni, Slăvești, Nenciulești (Teleorman).

= Școala de meserii din Ploești a fost reorganizată, numindu-se mai mulți maeștri și un institutor. Sunt vacante 15 locuri la ferărie și 10 la lemnărie.

= Cu începere dela 28 August, se închide fruntaria Prutului pentru călătorii din orașele și provinciile rusești bântuite de holeră, intrarea în țară făcându-se numai prin punctul Ungheni din județul Iași și porturile Constanța, Sulina și Galați.

Călătorii sosiți din aceste localități, vor fi supuși la o strictă vizită medicală și la o supraveghere timp de 5 zile, la domiciliile lor; iar rufele lor murdare la desinfecare cu autoclav.

Călătorii din celelalte localități din Rusia, nedeclarate contaminate de holeră, pot intra și prin punctele: Ștefănești, județul Botoșani; Fălciu, județul Fălciu; Oancea și Gura-Prutului, județul Covurlui.

Vasele venind din Batum pentru porturile Kilia, Sf Gheorghe, Isaccea, Tulcea, Galați, Brăila, etc., vor fi prealabil supuse sulfurizării și schimbării apei din cală în porturile Constanța sau Sulina, brațul Kilia și portul Mangalia fiind închise pentru aceste vase.

Importul peștelui provenit din regiunile mării Caspice, Volgei și Donului, nu va fi permis decât în urma analizei bacteriologice.

PAGINA GLUMEAȚĂ

Una de-a lui Păcală

Păcală eră logodit.

- Sforăi când dormi? îl întrebă logodnica.
- Nu, dragă.
- Ești sigur?
- Absolut, am stat deștept o noapte întreagă și nu m'am auzit sforăind.

Băiat model

Un părinte se plângea de băiatul lui că e un stricat. La un moment dat, întrebă pe interlocutorul său:

- D-ta ai băiat?
- Da.
- E de treabă?
- Foarte de treabă.
- Nu bea? nu joacă cărți? nu merge la cafenea?
- Nici de cum!
- Ești fericit. Ai un băiat model. Și de câți ani e?
- De trei luni.

La birt

— Ce dracu! iar un gândac în ciorbă! zice mușteriu la chelner.

— Vorbește mai încet, domnule, că dacă te-o auzi stăpânul ți-l pune la socoteală.

Deale copiilor

- Tată, cumpără-mi o tobă.
- Nu vreau, căci o să-mi împui capul.
- Aș! N'o să auzi.
- Cum!
- Am să bat toba numai când vei dormi.

Băiatul cămătarului

Profesorul. Dacă 100 de lei aduc 5 lei într'un an, cum poți să scrii că 300 aduc 180 într'un an?

Elevul. Așa socotește tata dobânda.

Ceasornic eften

Intre doi pungași.

- Ce frumos ceas ai! Cât te costă?
- Nu știu... Când l-am luat, nu eră nimeni în prăvălie.

Accidentele de călătorie.

Foarte des citim prin ziare că s'a întâmplat o deraiare, o ciocnire pe drumul de fier. Mulți zic că e primejdios să călătorești cu trenul și că ești mai sigur cu trăsura. Un inginer francez s'a apucat să facă socoteala accidentelor pe pe vremea diligențelor. A constatat că atunci la 355.000 de călători era *un mort*, iar la 30.000 de călători *un rănit*. Cu drumurile de fier, se poate socoti *un mort* abia la 26.000.000 călători, iar un rănit la 1.000.000.

Prin urmare, nu vă fie teamă, călătoriți cu trenul!

MULȚUMIRI

= D. V. Voinea, învățător diriginte al școlii din com. Ciurea, cătuna Slobozia, jud. Iași, aduce mulțumiri Onor. Administrației a Domeniului Coroanei pentru bunavoință ce a avut a dărui acelei școli o statueta a M. S. Regelui, doi stupi, mai multe volume pentru bibliotecă, cum și cărți pentru premii.

LICITAȚIUNI

= În ziua de 7 Septemvrie 1907, ora 10 a. m., se ve ține la Eforie, b-dul Elisaveta, licitație publică cu oferte închise, cât și la primăria comunei Brăila, pentru închirierea pe termen de trei ani, cu începere dela 26 Octomvrie 1907, a locului din orașul Brăila, str. Călărășilor, colț cu Malului, în întindere de 1407 m. p.

Garanție pentru admitere la licitație va fi de lei 100.

= În ziua de 12 Septemvrie 1907, ora 10^{1/2} a. m., pentru darea în întreprindere a construirii unnl pătul de porumb pe proprietatea Popeni, județul Ialomița, devizul fiind în sumă de lei 6744 bani 45.

Supraoferte nu se primesc.

Garanție provizorie 5 la sută din suma devizului, cea definitivă va fi de 10 la sută din suma rezultată la licitație.

— Tot în ziua de 12 Septemvrie 1906, ora 10 a. m., pentru arendarea pe un period de 10 ani, cu începere dela 23 Aprilie 1908, a moșiei Rădăcinești, comuna Dăngești, jud. Argeș. Garanție provizorie lei 1.100.

Oferte condiționale și supraoferte nu se primesc.

= În ziua de 18 Septemvrie 1907, ora 10 a. m., pentru darea în întreprindere a împrejmuiri conacului moșiei Drăcșani, com. Drăcșenei, jud. Teleorman, pe o întindere de 416 m. l.

Devizul în sumă de lei 2.080.

Supraoferte și oferte condiționale nu se primesc.

Garanție provizorie lei 5 la sută din suma devizului, cea definitivă va fi de 10 la sută din suma rezultată la licitație.

Condițiunile și devizul se pot vedea la serviciul. Domenial, secția Bunurilor, în toate zilele de lucru, între orele 10^{1/2}—3^{1/3} a. m.

Se pune în vedere d-lor concurenți Art. 72—83 din legea com-pabilității publice.

„S T E A U A“

Societatea «*Steaua*» are de scop a lucră pentru întinderea învățaturii în popor, prin tipărirea și răspândirea de scrieri și publicații morale, patriotice și de folos practic, și pentru împiedecarea, prin toate mijloacele legiuite, a răspândirii de scrieri și publicații imorale, sau cu tendințe contrarii statului și ideii naționale române.

Cotizația este de cel puțin *doi lei* pe an, iar pentru învățători, preoți rurali și săteni, de cel puțin *un leu* pe an. Fie-care membru este îndatorat ca, în cei d'întâiu an după primirea sa, să facă a se primi în Societate cel puțin alți doi membri noi.

Cererile de înscriere, însoțite de cotizația pe un an, se pot adresa d-lui *Spiru C. Haret*, strada Verde, București.

Comitetul: *Președinte*, Ioan Kalinderu, *Președintele Academiei Române*. — *Vice-președinte*, Sava Șomănescu, *mare proprietar*, fost senator. — *Administrator și casier*, Spiru C. Haret, *Ministru*, profesor universitar. — *Secretar*, Const. Banu, profesor secundar, fost inspector școlar. — *Membrii*: Petre Gârboviceanu, *Administrator al Casei Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române*, profesor la Seminarul Central și director al Șc. Normale a Societății pentru învățătura poporului român; I. Dimitrescu Procopie, fost senator, fost Primar al Capitalei; M. Vlădescu, fost Ministru, profesor universitar; Cristu S. Negoescu, fost administrator al Casei Școalelor, profesor secundar; Dim. Cecropid, institutor. — *Cenzori*, Const. Alimăneșteanu, inginer de mine; *Preotul econom* Const. Ionescu, profesor secundar; Const. Alexandrescu, institutor.

Membri înscriși și cotizațiuni plătite (urmare).

Filimon Clement (Sadova-Piscu), 1 leu; Gheorghe Spătaru (Sadova-Piscu), 1 leu; Alexandru Dobre (Sadova-Piscu), 1 leu; Gheorghe Ștefan Sadova-Piscu), 1 leu; Ion Il. Mitricoașă (Sadova-Piscu), 1 leu; Frantz auer (Sadova-Piscu), 1 leu; Dumitru Atanasiu (Sadova-Damian), 2 lei; Ștefănescu (Sadova-Piscu), 1 leu; Stan Gană (Sadova-Piscu), 1 leu; cola Murgășanu (Sadova-Piscu), 1 leu; Gheorghe Ion Ciuciuc (Sadova-Piscu), 1 leu; Ștefan Popescu (Sadova-Damian), 1 leu; Ștefan Greere adova-Damian), 1 leu; Ilie B. I. Florea (Sadova-Damian), 1 leu; Sebastian Oprescu (Sadova), 2 lei; Anghel Costăchescu (Sadova), 2 lei; Const. Petrescu (Sadova), 1 leu; Marin Canelia (Sadova), 1 leu; Grigore Dumitrescu (Sadova), 1 leu; Marin P. Stelian (Sadova), 1 leu; Petre Anțoș (Sadova), 1 leu; Ioan T. Popescu (Sadova), 1 leu; Panait Dumitru Preda (Sadova), 1 leu; Nicolae Gh. Breazu (Sadova), 1 leu; Weutzel Schwautzer (Sadova), 1 leu; Tudor Troșcă (Sadova), 1 leu; Milan Țenichi (Sadova), 1 leu; Petre Mladenovici (Sadova), 1 leu; Cârstea P. Toșichi (Sadova), 1 leu; Ioan Stănescu (Sadova), 1 leu; Nicolae D. Sârbu (Sadova), 1 leu; Mihail Manichi (Sadova), 1 leu; Naie I. Toma (Sadova), 1 leu; Stan N. Lupu (Sadova), 1 leu; Marin Il. Cârnu (Sadova), 1 leu; Ștefan Ion Bucă (Sadova), 1 leu; Ioan Popescu (Sadova), 1 leu; Gheorghe Neșichi (Sadova), 1 leu; Toma Busnia (Sadova), 2 lei; Ion Pr. Dumitru (Sadova-Damian), 1 leu; Gheorghe St. Drăgan (Sadova-Damian), 1 leu; Ion Th. Sfetcu (Sadova-Damian), 1 leu; Pătru V. St. Guță (Sadova-Damian), 1 leu; Constantin Gh. Barbu (Sadova-Damian), 1 leu; Barbu Toporan (Sadova-Damian), 1 leu; Florea F. Filimon (Damian), 1 leu; Ion P. Groza (Damian), 1 leu.

Numărul membrilor înscriși cu începerea anului 1907 este de 800, iar veniturile societății, tot în acest timp, sunt de 2.485 lei.

(Va urma în numărul viitor).

LIBRĂRIA NAȚIONALĂ

Societate Cooperativă pe Acțiuni
47, Calea Victoriei, 47—București

Înființată cu scopul de a lefina articolele de librărie și papetărie

CĂRȚI PENTRU CURSUL ☆ ☆ ☆ ☆
☆ ☆ ☆ ☆ PRIMAR ȘI SECUNDAR

Cărți Literare Române și Franceze

==== Material Pentru Școale și Biurouri ====

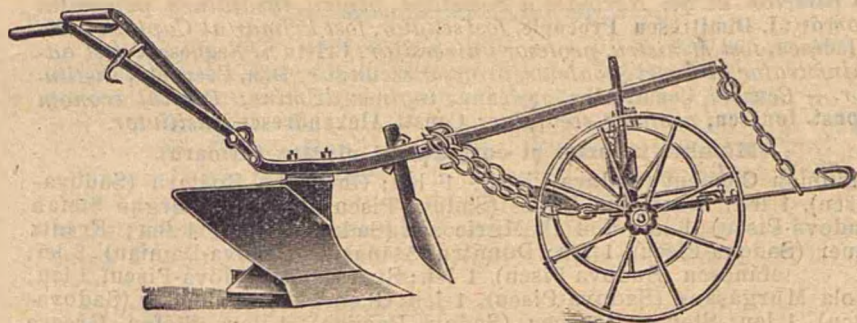
Tot felul de Imprintate și Registre pentru Băncile Populare.

ARTICOLE PENTRU PICTURĂ ȘI DESEMN

==== MARE DEPOSIT DE HÂRTIE ====

Prețurile mai eftine ca ori-unde.

52-17

Nu cumpărați mașini și unelte agricole până nu veți vizita marele Depou

AL

Societății în comandită WEIL, JOSEPH & Co. București

— Strada Smârdan No. 7 —

Asortat cu tot felul de unelte aratorii, mașini agricole, pentru viticultură și industriale din cele mai renumite fabrici din străinătate.

Se garantează pentru soliditate și buna funcțiune.

Se fac prețurile cele mai avantajoase.

Se acordă condițiuni de plată favorabile.

Cereți catalogul gratis și franco.

10-10

Inst. de Arte Grafice Carol Göbl S-sor Rasidescu, Str. Doamnei 16. - 19.421.